

П. О.Павлюк

Медико-соціальні аспекти вірусних гепатитів Обласне управління охорони здоров'я, м. Суми

Вірусні гепатити займають одне з перших місць в патології людини. За кількістю хворих та працевтрат вони поступаються лише грипу та гострим респіраторним вірусним інфекціям.

Щорічно в світі від станів, пов'язаних з вірусним гепатитом В, помирає близько 2 млн. чоловік. Кожні 15-20 років від вірусних гепатитів В та С гине більше населення, ніж за всю другу світову війну. Недарма вірусні гепатити вважаються не меншою проблемою нашого сторіччя, ніж СНІД.

За своєю медичною значимістю та розміром економічних збитків вірусні гепатити займають провідне місце в інфекційній патології України та країн СНД. Щорічно число захворілих на гострі вірусні гепатити досягає одного мільйона чоловік. Економічні витрати від цього складають близько мільярда доларів в рік, що складає половину витрат на всі інфекційні захворювання. Значна частина їх припадає на Україну.

Вірусні гепатити В, С і Д – найбільш тяжкі форми гепатитів. Вони можуть призводити до хронізації з наступним формуванням цирозу печінки, первинного раку печінки і летальних вислідків. Відмічається висока смертність серед вагітних жінок при вірусному гепатиті Е.

Якщо раніше, до 1995 року, причиною розповсюдження парентеральних форм гепатитів були медичні маніпуляції, то останнім часом все більшу питому вагу займають наркоманія та статевий шлях передачі. Тому в найближчі роки слід очікувати значний підйом захворюваності вірусними гепатитами серед населення держави.

Прогрес у діагностиці вірусних гепатитів став можливим завдяки успіхам молекулярної біології та генної інженерії в області вірусології. Але лікування хворих вважається надзвичайно важким завданням в зв'язку з відсутністю етіотропних препаратів.

Проблема вірусних гепатитів сьогодні є загальною для всіх ланок системи охорони здоров'я і потребує неухильної уваги з боку як головних лікарів, так і лікарів усіх спеціальностей.

М. Д. Чемич

**Епідеміологічні особливості вірусних гепатитів А та В
в сучасних умовах**
Державний університет, м. Суми

Вірусні гепатити (ВГ) по частоті ураження займають друге місце після грипу і ГРЗ. За даними ВООЗ біля однієї третини населення світу інфіковано вірусами гепатиту. Щодо гепатиту В: 50 млн. чоловік щорічно інфікуються та біля 2 млн. гинуть (біля 100 тис. від блискавичної форми, 500 тис. від тяжкого ВГ, 700 тис. від цирозу печінки та від інших уражень печінки).

Захворюваність ВГВ у країнах світу різна. Так, країни Центральної, Південної та Західної Європи, Австралії низькоепідемічні: антитіла виявляються в 4-6% населення і кількість вірусоносіїв становить 0,1-0,5%. Східна і Південна Європа, Середній Схід, Південно-Східна Азія, Південна та Центральна Африка середньоепідемічні: тут маркери ВГВ виявляють у 20-40% населення, носійство становить 1-7%. Більшість країн екваторіального та тропічного клімату в Африці та Південній Америці (особливо в басейні Амазонки) – гіперепідемічні: маркери ВГВ тут виявляють у 70-90%, вірусоносійство – в 8-20% населення.

В Україні в останні роки намітилася тенденція до зниження захворюваності ВГВ, але її рівень залишається досить високим. Так, з 1994 р. до 1999 р. захворюваність знизилася з 24,2 до 16,7 на 100 тис. населення. Дійсна ж кількість хворих ВГВ у 5-6 разів перевищує дані офіційної статистики. Кількість носіїв становить більше 1 млн. чоловік. За даними К.Г.Бардаха та співавторів, маркери ВГВ виявлені в 33,3% обстежених медичних працівників, у 26,8% пацієнтів лікувальних закладів, у 49,5% хворих